

ПРЕДЛОГ

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ МАКЕДОНИЈЕ О РАЗМЕНИ И УЗАЈАМНОЈ ЗАШТИТИ ТАЈНИХ ПОДАТАКА

Члан 1.

Потврђује се Споразум између Владе Републике Србије и Владе Републике Македоније о размени и узајамној заштити тајних података, потписан 28. фебруара 2014. године, у Београду, у оригиналу на српском, македонском и енглеском језику.

Члан 2.

Текст Споразума на српском језику гласи:

**СПОРАЗУМ
ИЗМЕЂУ
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
И
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ МАКЕДОНИЈЕ
О РАЗМЕНИ И УЗАЈАМНОЈ ЗАШТИТИ ТАЈНИХ ПОДАТАКА**

Влада Републике Србије и Влада Републике Македоније (у даљем тексту: „стране”),

у складу са потписаним билатералним и мултилатералним споразумима о јачању политичке, војне, безбедносне и економске сарадње,

постигавши договор да воде разговоре о политичким и безбедносним питањима, прошире и учврсте своју сарадњу,

свесне промена политичке ситуације у свету и узимајући у обзир важну улогу међусобне сарадње у циљу стабилизације мира, међународне безбедности и узајамног поверења,

увиђајући да добра сарадња може да захтева размену тајних података између страна,

у жељи да успоставе правила за узајамну заштиту тајних података који ће бити примењени на све споразуме о сарадњи и уговоре с тајним подацима између страна, а који садрже или подразумевају приступ тајним подацима,

споразумеле су се о следећем:

Члан 1.

Циљ

Циљ овог споразума је да обезбеди заштиту тајних података који се обично стварају или размењају између страна.

Члан 2.

Дефиниције

Ради примене овог споразума наведени појмови имају следеће значење:

1) **тајни подаци** јесу сви подаци без обзира на њихову форму, укључујући предмете и објекте односно њихове делове које је потребно заштити од неовлашћеног приступа, у складу с националним законодавством држава страна;

2) **„потребно је да зна”** јесте потреба да се оствари приступ тајним подацима у оквиру описа послова за одређено радно место и ради обављања одређеног задатка;

3) **неовлашћени приступ тајним подацима** јесте сваки облик откривања, злоупотребе, оштећења, давања на увид, уништења, губитка или било која радња која за последицу има повреду безбедности тајних података;

4) **степен тајности** јесте категорија којом се означава важност тајних података, степен за ограничени приступ њима и ниво њихове заштите који стране примењују у складу с националним законодавством;

5) **ознака тајности** јесте ознака која указује на степен тајности тајног податка;

6) **страна порекла** јесте страна која ствара или преноси тајне податке страни пријема;

7) **страна пријема** јесте страна која прима тајне податке;

8) **орган надлежан за заштиту тајних података** јесте орган који спроводи националну политику заштите тајних података, обавља целовиту контролу у овој области и надлежан је за примену овог споразума у складу с националним законодавством;

9) **уговарач** јесте физичко или правно лице које има пословну способност да закључује уговоре, односно уговорна страна у уговору с тајним подацима у складу са одредбама овог споразума;

10) **уговор с тајним подацима** јесте уговор или подуговор укључујући преговоре пре њиховог закључивања између два или више уговарача који садржи тајне податке или обезбеђује приступ њима;

11) **безбедносни сертификат за физичко лице** јесте решење које је издао орган надлежан за заштиту тајних података у складу с националним законодавством и којим се потврђује да је лице прошло безбедносну проверу за приступ тајним подацима;

12) **безбедносни сертификат за правно лице** јесте решење које је издао орган надлежан за заштиту тајних података у складу с националним законодавством и којим се потврђује да је правно лице прошло безбедносну проверу за приступ тајним подацима;

13) **трећа страна** јесте држава, организација, правно лице и физичко лице које није страна у овом споразуму.

Члан 3.

Степени тајности

Стране су сагласне да наведени степени тајности еквивалентни и подударни са степенима тајности утврђеним националним законодавством сваке од страна:

За Републику Србију	За Републику Македонију	Енглески еквивалент
ДРЖАВНА ТАЈНА	ДРЖАВНА ТАЈНА	TOP SECRET
СТРОГО ПОВЕРЉИВО	СТРОГО ДОВЕРЛИВО	SECRET
ПОВЕРЉИВО	ДОВЕРЛИВО	CONFIDENTIAL
ИНТЕРНО	ИНТЕРНО	RESTRICTED

Члан 4.

Органи надлежни за заштиту тајних података

1. Органи надлежни за заштиту тајних података страна су:

за Републику Србију:

Канцеларија Савета за националну безбедност и заштиту тајних података

Немањина број 22-26

11000 Београд

за Републику Македонију:

Дирекција за безбедност тајних података

Васко Карангелески број 8

1000 Скопље

2. Органи надлежни за заштиту тајних података узајамно се обавештавају о националном законодавству које уређује заштиту тајних података и размењују податке о безбедносним стандардима, процедурама и праксама за заштиту тајних података.

3. Органи надлежни за заштиту тајних података могу да обављају међусобне консултације ради остваривања ближе сарадње у примени овог споразума.

Члан 5.

Мере за заштиту и приступ тајним подацима

1. Стране примењују све прописане мере за заштиту тајних података који се размењују у складу са овим споразумом или настају на основу уговора с тајним подацима, у складу с националним законодавствима својих држава. Таквим тајним подацима обезбеђује се исти ниво заштите као националним тајним подацима еквивалентног степена тајности у складу са чланом 3. овог споразума.

2. Страна порекла писмено обавештава страну пријема о свакој промени степена тајности уступљених тајних података ради примене одговарајућих мера безбедности.

3. Приступ тајним подацима одобрава се на основу безбедносног сертификата за физичка, односно правна лица које је издато у складу с националним законодавством сваке од страна.

4. Страна пријема:

а) даје на увид тајне податке трећој страни само на основу претходне писане сагласности стране порекла;

б) означава тајне податке степеном тајности који је еквивалентан степену тајности који им је доделила страна порекла;

ц) користи тајне податке само у ону сврху за коју су достављени.

5. У случају да други споразум закључен између страна садржи строже одредбе

у вези са разменом односно заштитом тајних података, примењиваће се одредбе тог споразума.

Члан 6.

Пренос тајних података

1. Пренос тајних података обавља се дипломатским путем или преко војних и других курирских служби које су одобрили органи надлежни за заштиту тајних података. Страна пријема је дужна да писаним путем потврди пријем тајних података.
2. Ако се преносе веће пошиљке које садрже тајне податке, органи надлежни за заштиту тајних података договарају се и писаним путем одобравају превозна средства, правац кретања и мере безбедности на основу разматрања сваког појединачног случаја.
3. Стране преносе тајне податке другим одобреним средствима преноса у складу са безбедносним процедурама о којима су се договорили органи надлежни за заштиту тајних података.
4. Службе безбедности страна могу непосредно размењивати тајне податке у оквиру свог делокруга у складу са одредбама овог споразума.

Члан 7.

Означавање тајних података

1. Страна пријема означава тајне податке које је примила у складу са својим националним законодавством.
2. Копије и преводи тајних података означавају се и с њима се рукује на исти начин као са оригиналима.

Члан 8.

Умножавање и превођење тајних података

1. Подаци степена тајности ДРЖАВНА ТАЈНА / ДРЖАВНА ТАЈНА / TOP SECRET преводе се или умножавају само у изузетним случајевима на основу претходне писане дозволе стране порекла.
2. Умножене копије тајних података означавају се ознакама тајности као и оригинали. Оне се контролишу као и оригинали тајних података, а њихов број ограничен је на број који је потребан у службене сврхе.
3. Све преводне тајних података врше лица која су прошла безбедносну проверу. Превод се означава ознаком тајности као и оригинал и садржи напомену на језику превода у којој се наводи да садржи тајне податке добијене од стране порекла.

Члан 9.

Уништавање тајних података

1. Тајни подаци уништавају се тако да се онемогући њихова делимична или потпуна реконструкција.
2. Подаци степена тајности ДРЖАВНА ТАЈНА / ДРЖАВНА ТАЈНА / TOP SECRET не уништавају се и враћају страни порекла.
3. Страна порекла може додатном ознаком, односно достављањем накнадног писаног обавештења забранити умножавање, измену или

уништавање тајних података. Ако је уништавање тајних података забрањено они се враћају страни порекла.

4. У случају ванредне ситуације, када није могуће заштитити тајне податке или их вратити страни порекла, тајни подаци се одмах уништавају. Страна пријема је дужна да о уништавању тајних података писаним путем обавести страну порекла.

Члан 10.

Уговори с тајним подацима

1. Уговори с тајним подацима закључују се и примењују у складу с националним законодавством држава страна. Свака страна на захтев органа надлежног за заштиту тајних података доставља потврду да је предложеном уговарачу издат одговарајући безбедносни сертификат за правно лице. Ако предложени уговарач нема одговарајући безбедносни сертификат за правно лице, орган надлежан за заштиту тајних података сваке стране може да захтева да се према њему покрене поступак безбедносне провере.

2. Безбедносни прилог је саставни део сваког уговора, односно подговора с тајним подацима у којем уговарач стране порекла прецизира који се тајни подаци уступају страни пријема и који је степен тајности додељен тим подацима.

3. Обавеза уговарача да заштити тајне податке подразумева следеће:

а) откривање тајних података само лицима којима је претходно издат одговарајући безбедносни сертификат за физичка лица, која поступају према принципу „потребно је да зна“, а задужена су да изврше уговор с тајним подацима;

б) пренос тајних података помоћу средстава која су у складу са одредбама овог споразума;

ц) процедуре и механизме за прослеђивање измена до којих може доћи у вези с тајним подацима;

д) коришћење тајних података на основу уговора с тајним подацима само у оне сврхе које су у вези са реализацијом уговора;

е) примењивање одредаба овог споразума које се односе на процедуре за руковање тајним подацима;

ф) обавезу обавештавања органа надлежног за заштиту тајних података уговарача о сваком стварном, покушаном или могућем неовлашћеном приступу тајним подацима који се односи на уговор с тајним подацима у складу са одредбама овог споразума;

г) уступање тајних података у вези с уговором с тајним подацима трећој страни само уз претходну писану сагласност стране порекла.

4. У уговору с тајним подацима прецизирају се мере које се захтевају за заштиту тајних података, као и процедура за процену и накнаду евентуалних губитака уговарачима као поседицу неовлашћеног приступа.

5. Уговори с тајним подацима садрже безбедносну клаузулу којом се утврђује минимум безбедносних мера које треба применити за заштиту тајних података. У поступку издавања безбедносног сертификата за правна лица органи надлежни за заштиту тајних података држава страна са уговарачима

обављају информативно- консултативни разговор у складу с националним законодавством држава Страна.

Члан 11.

Посете

1. Органи надлежни за заштиту тајних података страна одржавају консултације у току којих разматрају процедуре за заштиту тајних података.

2. Орган надлежан за заштиту тајних података стране домаћина на захтев органа надлежног за заштиту тајних података стране посетиоца, омогућава посетиоцима приступ тајним подацима, односно просторијама у којима се рукује с тајним подацима, у складу с националним законодавством.

3. Захтев из става 2. овог члана треба да садржи:

- а) име и презиме, датум и место рођења и држављанство посетиоца;
- б) број пасоша односно личне карте посетиоца;
- ц) функцију посетиоца и назив организације коју представља;
- д) адекватни безбедносни сертификат посетиоца;
- е) сврху, предложени радни прогам и планирани датум посете;
- ф) називе организација и објеката у којима се реализује посета;
- г) број посета и време потребно за њихову реализацију;

х) други подаци о којима се договоре органи надлежни за заштиту тајних података.

4. Свака страна гарантује заштиту личних података посетилаца у складу с националним законодавством.

Члан 12.

Повреде безбедности

1. Орган надлежан за заштиту тајних података у случају стварне или могуће повреде безбедности која се догодила на територији његове државе, дужан је да о томе без одлагања обавести страну порекла и да покрене одговарајући поступак ради утврђивања околности под којима је до повреде дошло. Резултати поступка прослеђују се страни порекла.

2. Ако се повреда безбедности догоди у трећој страни, орган надлежан за заштиту тајних података стране пошиљаоца дужан је да без одлагања предузме радње из става 1. овог члана.

Члан 13.

Трошкови

Свака страна сноси трошкове који настану у вези са применом овог споразума и праћењем његове примене.

Члан 14.

Решавање спорова

Сви спорови у вези с тумачењем или применом овог споразума решавају се путем консултација и преговора између страна.

Члан 15.

Административни уговори

Органи надлежни за заштиту тајних података могу ради примене овог споразума да закључе административне уговоре.

Члан 16.

Завршне одредбе

1. Овај споразум ступа на снагу даном пријема последњег писаног обавештења којим се стране дипломатским путем обавештавају да су испуњени услови предвиђени националним законодавством њихових држава за његово ступање на снагу.

2. Овај споразум се може изменити и допунити на основу обостране писане сагласности страна. Измене и допуне ступају на снагу у складу са ставом 1. овог члана.

3. Овај споразум се закључује на неодређено време. Свака страна може отказати овај споразум упућивањем другој страни, дипломатским путем, писаног обавештења о отказивању. У том случају, овај споразум ће бити раскинут након истека шест (6) месеци од дана када друга страна прими обавештење о отказивању.

4. У случају отказивања овог споразума, сви тајни податаци који су пренети у складу са овим споразумом биће заштићени.

Сачињено у Београду дана 28. фебруара 2014. године у два оригинала, сваки на српском, македонском и енглеском језику, при чему су сви текстови подједнако веродостојни. У случају разлике у тумачењу, меродаван је текст Споразума на енглеском језику.

за Владу Републике Србије

за Владу Републике Македоније

др Горан Матић

Лидија Костовска

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

1. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Македоније о размени и узајамној заштити тајних података садржан је у одредби члана 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије која прописује да Народна скупштина потврђује међународне уговоре када је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

2. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

1. Доношењем Закона о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Македоније о размени и узајамној заштити тајних података Република Србија показује спремност да билатералну сарадњу са Републиком Македонијом унапреди и у сектору безбедности, уз међусобно дефинисан начин размене и заштите тајних података.

2. Доношењем Закона о потврђивању Споразума ствара се правни оквир за интензивирање и унапређење сарадње са једном од држава из региона Југоисточне Европе. У Стратегији националне безбедности Република Србија се определила да унапређује сарадњу и успоставља квалитетније и садржајније односе са државама у региону Западног Балкана и изразила уверење да је национална безбедност уско повезана са безбедношћу региона Југоисточне Европе и континента у целини.

3. Доношењем Закона о потврђивању Споразума стварају се услови заједничког деловања против изазова, ризика и претњи који се односе не само на Републику Србију већ представљају глобалне изазове, ризике и претње.

4. Доношењем Закона о потврђивању Споразума стварају се услови за ефикаснију сарадњу државних органа Републике Србије и Републике Македоније у области унутрашњих послова, правде, спољних послова, одбране и служби безбедности, као и сарадњу са привредним субјектима са територије друге државе чије пословање се односи на области наменске индустрије и производњу и пружање услуга за потребе безбедносног сектора.

3. ОЦЕНА ПОТРЕБНИХ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

За испуњење потребних безбедносно-техничких стандарда за примену овог закона биће обезбеђена средства из буџета ресорних министарстава и других државних органа.

Међународну сарадњу у области размене и заштите тајних података наша земља је започела закључивањем Споразума између Владе Републике Србије и Организације северноатлантског пакта (НАТО) о безбедности информација и кодекса о поступању („Службени гласник РС - Међународни уговори” 6/11) и Споразума између Републике Србије и Европске уније о безбедносним процедурама за размену и заштиту тајних података („Службени гласник РС - Међународни уговори”, бр. 1/2012). За потребе примене ових споразума формиран је Централни регистар за стране тајне податке у Канцеларији Савета за националну безбедност и заштиту тајних података као и подрегистри у Министарству спољних послова, Мисији Републике Србије при НАТО у Бриселу и Мисији Републике Србије при Европској унији, Министарству

унутрашњих послова, Министарству одбране и Безбедносно информативној агенцији. Размена тајних података са НАТО-м и Европском унијом, без обзира на то што су споразуми потврђени, отпочела је тек када су Централни регистар и подрегистри у напред наведеним мисијама, министарствима и другим органима формиран и прошли сертификациону посету експертског тима НАТО, а затим и Европске уније.

С обзиром на то да у нашој земљи већ сада постоје капацитети у оквиру постојећих регистара за размену тајних података, иста процедура која је примењена за потребе размене тајних података са НАТО и Европском унијом биће примењена и са другим државама. То значи да је за проширивање постојећих регистарских капацитета, уколико они нису довољни, потребан договор српске и друге уговорне стране, а затим и да се реализују сертификационе посете експертских тимова обе земље који ће се уверити да су испуњени сви безбедносни услови за чување тајних података у Централном регистру и подрегистима у другој држави.

У складу са напред изнетим, указујемо да капацитети за размену тајних података постоје, а да њихово проширивање или отварање посебних регистара у другим органима за тајне податке македонске стране представља дуг процес којем претходи одлука обе стране и формирање регистра за шта ће благовремено планирати средства сви органи у оквиру лимита на свом разделу у складу са планираним обимом размене тајних података.